

"מפרי הארץ"

"פרשת כי תשא"

"והתקדשתם"

רמב"ן: ורחצו אהרן ובניו וגו' - הרחיצה הזו דרך כבוד שלמעלה, כי כל הקרב לשולחן המלכים לשרת וליגע בפת בג המלך וביין משתיו רוחץ ידיו בעבור היות הידים עסקניות. והוסיף כאן לרחוץ הרגלים בעבור היות הכהנים משרתים יחפים ויש בני אדם שיש ברגליהם זוהמא וכיעור.

ועל דרך האמת, בעבור היות ראש האדם וסופו הידים והרגלים, כי הידים למעלה מכל גופו בהגביהו אותן, והרגלים למטה, והם בצורת האדם רמז לעשר הספירות שיהיה כל גופו ביניהם, וכמו שאמרנו בספר יצירה (פרק ו) כרת לו ברית בין עשר אצבעות ידיו ובין עשר אצבעות רגליו במלת הלשון ובמלת המעור, לפיכך נצטוו משרתי עליון לרחוץ הידים והרגלים. והרחיצה הזאת לקדושה תרגם אותה אונקלוס, ומן הענין הזה תקנו רבותינו נטילת ידים לתפלה, שיתכוין לזה, כטעם נשיאות כפים. והרחיצה היא המצוה, אבל הכיור צוה בו להזמנה ואיננו מעכב ולא מצוה, כי ביום הכיפורים כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מקיתון של זהב שהיו עושין לכבודו (יומא מ"ג), אבל למדנו מן הכיור כי צריכה כלי.

שו"ת הרשב"א: (חלק א סימן קצ"א) לפי שבשחר אנו נעשים כבריה חדשה דכתיב (איכה ג) חדשים לבקרים רבה אמונתך וכמו שבא להם ז"ל במדרש. וצריכין אנו להודות לו יתברך על שבראנו לכבודו לשרתו ולברך בשמו. ועל דבר זה תקנו בשחר כל אותן ברכות שאנו מברכין בכל בוקר ובוקר. ולפיכך אנו צריכין להתקדש בקדושתו וליטול ידינו מן הכלי ככהן שמקדש ידיו מן הכיור קודם עבודתו. ומשכשך ידיו בתוך הכלי בין בשחר בין בשעת אכילה שפיר דמי. מדאמרינן בכיור (שמות ל) ורחצו אהרן ובניו ממנו ולא בתוכו. שמע מינה הכא הוא דכתיב ממנו הא בעלמא אפילו בתוכו שפיר דמי.

רבינו בחיי: ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם. היה מקדש רגליו וידיו בבת אחת, ושנינו בזבחים: (זבחים יט ב) כיצד קדוש, מניח ידו הימנית על גבי רגלו הימנית, וידו השמאלית על רגלו השמאלית ומקדש. **וע"ד הפשט:** טעם רחיצת הידים מתכסיסי המלכות, כי כן דרך המשרתים המתקרבים אל שלחן המלך לרחוץ ידיהם מפני שהידיים עסקניות הן, ורחיצת הרגלים לפי שהיו משרתים יחפים. וע"ד הקבלה: טעם רחיצת הידים והרגלים לרמוז על עשר ספירות, שכן ראשית האדם עשרה בהגביהו ידיו למעלה וסופו עשרה, והוא הטעם שתקנו לנו רז"ל נטילת ידים בתפלה (ברכות טו א), ולשון "נטילה" ירמוז לזה שהוא לשון הגבהה, כלשון: (תהלים קלד, ב) "שאו ידיכם קדש" וזהו: (שם קיט, מה) "ואשא כפי אל מצותיך אשר אהבתי" וגו'. ולכך תרגם אונקלוס: מלת "ורחצו" לשון קדושה, שאמר: ויקדשו, ולא תרגם ויסחון כמשפטו בשאר המקומות, לרמוז כי הכהן העובד מתלבש ומתקדש בקדושת עשר ספירות, ויש בצורת האדם דוגמא להם בעשר אצבעות הידים וברית הפה ביניהם, וכן עשר אצבעות רגלים וברית מילה ביניהם.

פנים יפות: ועשית כיור נחושת. איתא בתד"א והובא בילקוט [תשא שפ"ו] למדנו רחיצת ידים ממשה ואהרן ובניו שנאמר ועשית כיור נחושת וגו', ובישראל מהו אומר והתקדשתם והייתם קדושים [ויקרא יא, מד] וכו' מכאן אמרו כל האוכל בלא רחיצת ידים סימן רע לו, ועליו הוא אומר [דברים כט, יח - יט] והיה בשמעו את דברי האלה וגו' לא יאבה ה' סלוח לו, מכאן אמרו כל האוכל בלא נטילת ידים כאילו בא על אשת איש. נראה פירושו שאחז"ל [אבות פ"ב מ"ב] התקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירושה לך, וכן בכל מצוה אחז"ל [או"ח סי' רנ ס"א] שצריך אדם להכין עצמו כדכתיב במצות שבת והכינו את אשר יביאו [לעיל טז, ה]

וכן אחז"ל [ביצה טז א] הקדוש ברוך הוא אמר למשה מתנה טובה יש לי בבית גזזי ושבת שמה לך והודיעם, מכאן אמרו כל הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו, והענין הוא כדי שיכין א"ע לקבל המתנה, ובזה המתנה מקובלת לו לרצון כמ"ש בזוהר [ויחי רלה א] באיתערותא דלתתא איתערותא דלעילא, ומטעם זה אחז"ל [נדה לא א] כשאשה מזרעת תחילה ילדה זכר, שהוא החסדים וכשאישה מזרעת תחילה ילדה נקבה שהוא לשון קללה, מפני שלא היה ע"י איתערותא דלתתא, וכן אמרו [תענית כה ב] אין טפה יורדת מן השמים אלא שתהום עולה כנגדן, והיינו דכתיב והתקדשתם והייתם קדושים שאחז"ל [יומא לט א] שצריך אדם להתקדש תחילה מלמטה ואז מקבל קדושה העליונה, וכן אמר יעקב לבניו קודם שעלה לבית אל הסירו את אלהי הנכר וגו' ונקומה ונעלה בית אל [בראשית לה, ב - ג] וכן במ"ת לך אל העם וקדשתם וגו' [לעיל יט ב].

ויש לפרש בזה מה שאמר במשנה בסוף יומא [פה ב] אמר ר"ע אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר [ויקרא טז, ל] כי ביום הזה וגו', ואומר מקוה ישראל וגו' [ירמיה יז, יג] שענינו שקודם קידוש יה"כ צריכין ישראל להתטהר בוידוי ותשובה, כמו שתקנו חז"ל ואז יכולין לקבל הטהרה מאביהם שבשמים, וז"ש לפני מי אתם מטהרין שישים האדם אל לבו הכנת הטהרה העליונה קודם בואו, ואז מטהר אותו הש"י ביום הכיפורים כדכתיב [ויקרא טז, ל] לפני ה' תטהרו, והיינו קודם בוא הטהרה העליונה טהרו א"ע שיהיו מוכנים לקבל הטהרה כי בלא הכנה אינם יכולין לקבל הטהרה.

"לכבוד שבת קודש"

"מפרי הארץ"

הלכה

אורוז זזיים

א' אכל והקיא האם מברך ברכה אחרונה?

תשובה: אינו מברך. (עיין סימן ר"ח)

ב' אורז מקולף שהתבשל מה מברך?

תשובה: מזונות. (עיין סימן ר"ח)

אבן העזר

א' האם צריך לומר בזמן מסירת הגט?

תשובה: צריך לומר הרי את מגורשת בגט זה. (עיין בסימן קל"ו)

ב' אם אמר איני אישך?

תשובה: בהיה מדבר מחלוקת בלא דבר אינה מגורשת. (עיין בסימן קל"ו)

יורה דעה

א' קבע מזוזה על מזוזת המשקוף לפני שחיברה האם מהני?

תשובה: לא מהני וצריך לקבוע שוב. (עיין בסימן רפ"ט)

ב' מה מקום קביעת המזוזה?

תשובה: לכתחילה תחילת שליש העליון פתח גבוה כנגד כתפיו. (עיין בסימן רפ"ט)

חושן משפט

א' האם שבועה צריך בעמידה?

תשובה: צריך ות"ח אפשר גם מיושב. (עיין בסימן פ"ז)

ב' נשבע בישיבה?

תשובה: מהני בדיעבד. (עיין בסימן פ"ז)

"עלבת וכנסת ישראל"

שפת אמת: בגמ' מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה. לך והודיעם כו'. כמה מתנות טובות נתן הבורא ית' לבנ"י ותורה וכל המצות. אכן באמת השבת הוא כולל הכל. והוא השורש של כל המתנות טובות. והשורש נקרא בית גנזיו של הקדוש ברוך הוא. וז"ש אך את שבתותי תשמורו משמע שזה כולל הכל. דכתיב ויתן אל משה ככלותו כו'. ובמד' שלמד ושכח עד שנתן לו השי"ת בסוף הארבעים יום במתנה ע"ש. הענין הוא כי ההפרש בין אלו שנקראו מתנות כמ"ש במד' ג' מתנות כו'. אם כי כל טוב הנמצא בעולם הכל מאתו ית' שמחי' ומשפיע לכל את צרכיהם. אבל התקשרות אל השורש נק' מתנה הניתן מיד ליד פי' שבנ"י מקבלין מהנותן. וזה אינו יכול להיות עד תיקון כל השלימות שיש לאדם להשיג בעוה"ז. ואז בא אל שורש דביקות שיש לו. וז"ש ככלותו לדבר אתו פי' שתיקן כל הנהגה השייך לו ואז יוכל לקבל מתנה מיד הבורא ית'. וכמו כן נמצא בפרט כל איש ישראל לקבל חלקו בתורה. אכן לתקן עצמו עד לבוא אל השלימות אינו דבר נקל.

אך בשבת קודש יש לכל אחד בחי' השלימות. לכן נק' שבת שמשיב כל אחד לשורשו. ולכן נק' שבת מתנה טובה כי כל השפעות באין מהשבת. והשבת הוא עצם המתנה. ובימי המעשה מתפשט למקבלים ולעולמות כפי מדריגת כל אחד ואחד. אבל שורש המתנה הוא בשבת כנ"ל. וזה ניתן לבנ"י. [ולכן אות הוא ביני ובין בני ישראל כו'. והוא עדות על הבורא ית' כי אח"כ בא במדריגות שונות. אבל המקבלים ראשונים מיד המלך יכולים להעיד כי הכל שלו והבן היטב]. ז"ש אמרה שבת לכל יש בן זוג כו' שבא ממדריגה למדריגה. אבל לקבל גוף המתנה מיד הנותן אי אפשר. והשיב השי"ת כנסת ישראל יהי' בן זוגך. שניתן לבנ"י זה הכח לקבל גוף המתנה. וזהו לך והודיעם שיהי' להם זאת ההתקשרות.

ובפסוק והלוחות מעשה אלקים המה כו' חרות כו'. ודרשו חז"ל חירות כו'. הענין הוא דאיתא כתב המכתב נברא בע"ש ביה"ש. כי יש להעשי' מדריגות. לכן נברא אדם באחרונה כדי שיכנוס לשבת מיד כו' ע"ש. פי' שהוא מובחר מכל מעשה בראשית. ויש לו התקשרות לשורש הבריאה. והוא השבת שיש בו עלי' לכל הברואים.

"מפרי הארץ"

סימנים קי"א/קי"ב/בוקי"ג

בעניין: דין סמיכות גאולה לתפלה \ שלא לה פסיק לא בשלשה ראשונות ולא בשלשה אחרונות \ דיני הכרעות בי"ח ברכות.

א: מ"ט דין סמיכת גאולה לתפילה?

תשובה: דכתיב יענך ה' ביום צרה וסמיך ליה יהיו לרצון וגו' וב"י כ' דהוא סמך בעלמא והעיקר הם דברי חכמים שדומה לאחד שדופק על פתח המלך ויצא המלך לקראתו והוא הולך משם.

ב: האם ביום חול מותר להפסיק ביניהם – בשתיקה פחות מכדי דיבור, שתיקה יותר מכדי דיבור, אמן דגאל ישראל, אמן יהש"ר, קדושה, ה' שפתי, כי שם ה' אקרא?

תשובה: פחות מכדי דיבור מותר, יותר מכדי דיבור אסור, אמן דגאל ישראל למחבר אסור לרמ"א מותר, אמן יהש"ר, קדושה אסור, ה' שפתי מותר, כי שם ה' אקרא אסור.

ג: האם בשבת מותר להפסיק בהנ"ל?

תשובה: למחבר לא יפסיק לרמ"א יפסיק.

ד: בא ומצא ציבור מתפללים והוא עדין לא קרא ק"ש, האם יתפלל בציבור או יסמוך גאולה לתפילה – בשחרית, ערבית, שחרית של שבת?

תשובה: בשחרית יסמוך גאולה לתפילה ביחיד, ובערבית יתפלל עמהם ואח"כ יקרא ק"ש וברכותיה ובשחרית של שבת מחלוקת אחרונים ולמעשה יסמוך גאולה לתפילה.

ה: האם הש"ץ מותר להפסיק בין תפילת לחש לחזרה, פרט?

תשובה: רק לדבר מצווה ולא לדבר הרשות.

ו: מדוע מותר לשאול צרכי רבים בג' ברכות ראשונות ואחרונות?

תשובה: שהוא גם מעין השבח והכבוד שרבים צריכים לו.

ז: האם יש לומר פיוטים בתפילה, ומה יש לזוהר האומרם?

תשובה: למחבר אין לומר ולרמ"א יש לומר ויזהר לא לעבור זמן קר"ש ותפילה.

ח: למה אסור לשחות בתחילת ברכה וסופה, ומותר באמצעיתה, ומה נקרא תחילה וסוף?

תשובה: שלא יבוא לעבור על תקנת חכמים וגם דחישין ליוהרא משא"כ באמצעיות שלא תיקנו כלל לשחות באמצע, ותחילה וסופה היינו תחילת כל ברכה וסופה בברוך והפמ"ג מפקפק בזה.

ט: שלא בתפילת י"ח האם מותר לכרוע – בתחילת וסוף ברכה, באמצע ברכה, בסתם שבח, בוכל קומה לפניך תשתחוה, בברכו?

תשובה: בתחילת וסוף ברכה אסור, באמצע ברכה מותר, בסתם שבח אסור, בוכל קומה לפניך תשתחוה הרי זה מגונה, בברכו מותר.

י: אופן הכריעה – כמה לפחות יכרע בסתם ובזקן, וכמה נחשב יותר מדאי, האם צריך לכרוע רק גופו או גם ראשו, האם הכריעה והזקיפה במהירות או בנחת, ומה הסדר למעשה?

תשובה: עד שיתפקקו הקשרים של החוליות שבשידרה ובזקן כיון שהרכין ראשו דיו ולא ישחה יותר מדי שיהא פיו כנגד החגורה וצריך לכרוע ראשו, הכריעה במהירות והזקיפה בנחת וכשאומר ברוך כורע ובאתה ישחה וכשאומר ה' זוקף.

"מפרי הארץ"

"מבלית הוועד"

מהרב מאיר יהושוע רופא שליט"א

קריאת התורה חובת יחיד או ציבור

בשו"ע קמו' סעיף ב' כיון שהתחיל הקורא לקרות בספר תורה אסור לספר אפי' בדברי תורה אפי' בין גברא לגברא ואפי' השלים הוא הפרשה. ויש מתירין לגרוס (פי' ללמוד) בלחש. וי"א שאם יש עשרה דצייתי (פי' המשימים לבם) לס"ת מותר לספר (בדברי תורה) וכו'.

ובביאור הלכה תמה בזה וכן הביא תמיהת **שבלי הלקט** שמאי יהני לן שבשקט דנהי שבכך לא מפריע לאחרים אך הלא עדיין חסרה לו קריאתו שלו. וע"כ דחה שי' זו להלכה. וגם **בבה"ל** נראה שמקבל גישתו וכותב ש'לולי דמסתפינא הו"א דשי' זו מיירי שכבר יצא בעצמו ידי קריאת התורה ואפ"ה אסור בקול רם שלא יטרוד השומעים. אך מסתייג **שבשו"ע עצמו** לפרש כן אינו נראה בהמשך. והדברים אכן מצריכים ביאור.

ובבי' ענין זה שי' הבה"ג שזו שי' השו"ע, ידועים הדברים מה שבי' האחרונים, ושתולים הדבר במה שיש לדון לחקור בגדר החיוב של תקנה זו של קריאת התורה שתקן להם משה רבינו או נביאים שבדורו (כ"מ) לישראל כדי שלא יהיו ג' ימים בלא תורה. מהו גדר החיוב, אם כרוב המצוות שאנו מכירים שגדר החיוב הנו שזהו חיוב על כל יחיד ויחיד. או שיתכן לומר שגדר התקנה הוא חיוב שרמי על הציבור. שיהיה איזה מצב ציבורי של עוסקים בתורה.

וכפי שמתחדדים הדברים בדברי **הגר"ח מבריסק** הובאו בברכ"ש יבמות הדבר במה שתלה בזאת הגר"ח מבריסק שע"כ לא יהני בזה רוב מנין, משום שיש לדון אי החיוב חל על כל יחיד וצריך את המנין ואזי יש כאן רוב של מחויבים, או שנאמר דכל החיוב הנו רק על מנין וליכא כאן אפי' מקצת חיוב אין כאן ממה לעשות רוב. [יש לציין שגם אם החיוב הוא על כל יחיד הוא חידוש לתפוס שיהני לכך רוב שכן רוב מצאנוהו יותר כשבאים להגדיר מה יש כאן נתחדש שרובו ככולו. אך אם צריך מספר מסוים שכל הרעיון שבו הוא המספר הזה הוי חי' לכאן' שיועיל רוב לכל צד שלא יהיה.].

והענין מה שישנו פתאום צד למין גדר מחודש שכזה. הוא שמשום שהלא אי"ז מצווה דאורייתא ואף לא דרבנן של הרחבת דיני התורה כי אם תקנה שתקן משה רבינו לישראל לבעבור שלא יעברו ג' ימים ללא תורה קורים בתורה ע"כ יש מקום לדון שיתכן שגדר התקנה הוא לרבים שזה יהיה מצבם.

ואכן כבר מדויק צד זה גם בל' הרמב"ם רי פי"ב מהל' תפלה משה רבינו תקן שיהיו **קורין בתורה ברבים** שישנה כאן משמעות מיוחדת שזה בעקר הדבר. וכ"ה בדברי המבי"ט ובעוד כמה אחרונים [וכך יש באחרונים שתי' גם לקו' שהרי מבואר בכמ' שתקן זאת משום שלא יהו בטלים מהתורה ג' ימים והלא בלא"ה קרא כל אחד ק"ש שיוצא בזה ידי תלמוד תורה ויש שתי' כדחזינן שאכן שתקנת עזרא היתה למצב הרבים שהם יקראו]. ורק בתור רבים תוקן די"ז.

ובדברי הר"ן במגילה בנמקו לדין עשרה דקריאת התורה לא כ' סתם כך משום אמירת דברים שבקדושה אלא שבגלל "דתקנתא דרבנן ולא תקון אלא בציבור" כן מוכח צד זה גם בדבריו של רמב"ן במגילה שכתב שזהו חוב הציבור. וע"כ לא נמנה בכלל הנך שעומדים בהם.

כן יהיו מוכרחים ג"כ לכאן' לבאר בדברי התורה"ד ח"א סי' כד' בבי' מנהגם של בני אושטרייך ועוד שבשירת הים ובעשרת הדברות היו הציבור קוראים לעצמם ולא שומעים מהחזן רק פסוק אחרון וכו' לח/ זאת שם אפי' בליכא עשרה שומעים.

”מפרי הארץ”

ומילא לצד זה שרמי על הציבור היה אפשר שיש לדון דכל מה יש עשרה ששומעים אין הוא מחויב אישית דמתקיים ע”י הציבור בכך.

ברם שנראה שדבר זה כלל אינו מספק, ושומעים אנו בדברי המחבר **חידוש נוסף** ומשום דנהי דהחיוב חל על ציבור, אולם הציבור אינו איזה משהו ערטילאי כי אם אנשים שמתחייבים בכך. ונהי שאפשר להבין הדברים כלפי מי שלא נמצא בביה”ס שיתכן שאי”צ לטרוח אולי כ”כ כיון שאינו חלק מהציבור עדיין. אולם השו”ע מיירי הלא ממי שנמצא בביהכ”ס, והנו כבר מתחייב לכאן כחלק מהציבור. ומה יפוטרו.

ובהכרח דמבואר בכאן שצריך לילך שלב נוסף, ושנאמר כאן גדר מחודש מאד שלא רק שהחיוב נאמר לציבור כציבור. כי אם גם שישנו כאן לומדות חדשה של חיוב שצורת ואופן קיומו הוא לציבור וע”כ כל כמה שישנם כאן עשרה ששומעים היינו שישנו ציבור שמקיים, פטור הנ”ל מלשמוע בפועל. וכך אכן מנסח זאת ה’עמק ברכה’ שס”ל לשי’ הנ”ל שזהו ענין שרמי על הציבור ”להעמיד שבעה קרואים לקרוא התורה ולהשמיע לעם אבל אינו חיוב על כל יחיד ויחיד לשמוע הקריאה” וכך אם כן ניתן יהיה לומר בבי’ דעתו של השו”ע (היא שי’ הבה”ג).

והנה נחזור לדברי ודעת המשנ”ב. ואכן כאמור המשנ”ב נקיט בתוקף ובעוז כדעת השבה”ל ולא כצד מחודש זה. וכן בהמשך בס”ק טו’ מביא להלכה לדברי פר”ח ומג”א בשם של”ה וכן שי’ הגר”א במע”ר שיש להקפיד בזה לדקדק לשמוע כל מילה. ולפי”ז ג”כ לכאן יהיה הדין שאם הפסיד חלק מהקריאה או לפחות באופן שחסר לו מעקר הדין של שעור הקרואים יצטרך לילך להשלים. [היינו ולא יכול לתלות שהיו כאן עשרה ששמעו] **ויוצא א”כ לכאן שלדין לדינא כפסק המשנ”ב** כל מי שהיה בבית הכנסת והפסיד חלקים בקריאת התורה יתלי במח’ הנ”ל ולמשנ”ב צריך לדאוג לשמוע שנית ומשאי”כ לדעת השו”ע. וכ”פ להדיא אגר”מ.

אכן שאחרים מפוסקי דורינו הגרי”ש והגרש”ז מצינו שכתבו להקל בזה למי שרק פספס מילים מהקריאה, **ובשם הגרי”ש** (בס’ אבני ישפה) שלענין מי הפסיד מספר מילים יש **לסתמך על אותו צד המובא בביה”ל**. שאפשר לגרוס בלחש ולא כ”כ הבנתי הכוונה דאמת ניתן היה להקל אולי משום שעלה לו עיקר הדין של ז’ קרואים שבכ”א מהם אך מה נוגע לתפוס את זו השי’ רק לענים כמה מילים

[כנראה שהחיוב לשמוע את כל נוסח הקריאה זהו מגדר יותר קל ולכן לענין זה יש לסתמך על אותה שי’].

אכן שבאמת בשי’ המשנ”ב עצמו לכאן ילה”ק צ”ע שדבריו סתרי אהדדי. יש לידע להבין, שהגם שמחד דחלק בעוז על דעת השו”ע, נראה לכאן לאידך גיסא כן שהוא עצמו נוקט דווקא שגדר החיוב הוא חיוב על ציבור, שכן נקט בביה”ל בסוף סי’ קלה’ לצדד בענין של אין מביאים ס”ת לבית האסורים שהוא דווקא כשאינם מנין וז”ל ”ומטעם דמן הדין י”ל דאינו חל על היחיד מצות קריאת התורה בזמן שאינו יכול לילך לבית המדרש, אבל כשיש עשרה כיון דחל עליהם חובת קריאה והם אינם יכולים וכו’ גם המרדכי מודה דצריך להביא להם ס”ת לקרות בה” ונראה מדבריו די מפורש שאין החיוב מעקרא כלל חל ביחיד כי אם רק בציבור. ויש לידע איך זה הולך בקנה אחד עם שי’ המשנ”ב בקמו’ שחייב לשמוע הקריאה ושנתבאר משום דס”ל שהוא חובה על כל יחיד.

ואשר מסתבר מאד לאמור וכן ראיתי בכמה מחברים, שבאמת הלא אין לנו שום מקור וסבה לומר **שחלק המשנ”ב גם בקומה הראשונה הבסיסית שהחיוב חל רק על ציבור ולא על יחיד, שלזה** יתכן שהמשנ”ב מודה, וכדאשר משמע זה בכמה ראשונים וכפי שהתחלנו עם ל” הרמב”ם שתקנו קריאה ברבים, שזהו מאופי הדבר. רק מה שלא קבל המשנ”ב זהו שהקיום של זה אחר שחל חיוב יכול להיות ג”כ רק בבחינה של ציבור הנדרש לקיים. וע”כ פליג על שו”ע שמשמע בדבריו שגם הקיום וכדהודגש מקודם. אך אה”נ מודה להגדרה זו שהחיוב קיים על ציבור. וכן ברוב משמעיות הראשונים בענין אי”ז מכריח מעבר ליסוד הנ”ל.

וכן נקיט הגרש”ז לדינא שהוא חובת ציבור וכן משמיה דחזו”א באורחות רבינו שאיז שמדינא יא”צ לרטוח אחר הקריאה, ואי”צ לומר שחלקו על המשנ”ב והאחרונים דעימיה, כי אם כאמור אמרו ביחס להתחייבות ולא לאחר שנתחייבו.

ספרי הארץ

וע"כ יעלה לדידן נמי עקר לדינא שלבוא לביהכנ"ס להתחייב אי"ז חיוב מדינא[הגם שמסתמא יש ענין ומהגרי"ש דמצווה]. שמחד אמרינן שאי"צ לטרוח הרבה בשביל לקיים החיוב אך לאחר שנתחייב אזי לכא' יחויב חיוב לקריאה מלאה

[אכן במע"ר מהגר"א כשיצא מבית האסורים טרח לקרוא שוב כל הפרשיות ויש לידע אי מדינא אחז כן]

ונסתפקתי לפי"ז מה יהיה הדין שהנה באדם שמאחר לביהכנ"ס בשבת במנחה כשהציבור כבר קרא, לכא' יהיה פטור מקריאה כיון שכלל ל מתחייב [ורק אי מסתדר לו בנקל מסתבר שמצווה וענין יש בזה (וכ"ה מהגרי"ש)]. **אכן שיש לדון** בדבר מצוי לאחד שנתאחר ורואה מרחוק שכבר אוחזים ממש באמצע קריאת התורה שיש לדון לכא' שומא עליו להמתין מחוץ לביכנ"ס עד סיום הקריאה משום שבאם יכנס כל כמה שהציבור לא יצא ידי"ח הרי הוא מתחייב עם הציבור ולא יוצא ידי"ח. וע"כ ימתין עד שסיימו ורק אז יכנס.

והנה לעומת אשר דיברנו שדגדרי הקריאת התורה הנם על הציבור שזה יהיה מצב הציבור הנה בקריאת המגילה מוצאים אנו בדיוק להיפך. שהנה מגילה שלא בזמנה מצינו שצריכה עשרה אכן בזמנה הוי פלוגתא בגמ'. ולדינא נקטינן שנכון לטרוח שיהיו עשרה אך אינה לעיכובא כלל. ועוד מצינו שאף יתכן שעשרה אלה אינם מחויבים להיות בר חיוב איתכן אף קטנים והוא מיהת ודאי מהני אף כאלו שכבר שמעו את המגילה ויצאו ידי"ח. ומשום שענין העשרה אינו נוגע כלל לגדרי החיוב. כי אם לענן של פרסומי ניסא נכון שיהיה וע"כ כנ"ל.

ובפי' הדבר יתכן שענין קריאת התורה נתיחס כתיקון מצב הכלל שיהיה עסק התורה ואף שודאי שגם בזה יש לכל אחד אין קץ וחקר גודל הדרישה והחיוב לעסק התורה. אך הגדר המינימלי הזה של קריאת התורה הוא גדר של משהו מינימלי שישמור על צורת כלל ישראל. וכפי שהבאנו שם מהאחרונים לתרץ מה שלכא' הלא יוצא עסק בתורה בללא"ה במצוות קרי"ש כשם שיוצא בקריאת התורה וע"כ שהתקנת קריאת התורה הנה על מצב הציבור. ולעומ"ז קריאת המגילה ענינה עבודה של הודאה להית' שזהו ענין של עבודת ה' אישי לכל יחיד לגלות אצלו ההסתר בראות השגחתו ית'.